Besvär över fastighetstaxering

av kanslirådet Stig Wernlund

I. Inledning

Med anledning av 1970 års allmänna fastighetstaxering har under de senaste åren vidtagits ändringar beträffande förberedelsearbetet och handläggningen i fastighetstaxeringsnämnd (prop. 1968:154, BeU 72, SFS 729—734; prop. 1969:96, BeU 43, SFS 210—211; prop. 1969:97, BeU 44, SFS 209 och 310).

Turen har nu kommit till besvärsförfarandet vid allmän fastighetstaxering. Det har varit ett allmänt behov av att söka anpassa reglerna för processen i fastighetstaxeringsmål till dem som gäller vid inkomsttaxeringen och som har en modernare utformning. Rättssäkerhetssynpunkten har därvid varit vägledande. Vidare har det förelegat ett behov av ett förenklat rättelseförfarande beträffande fastighetslängd. Inom finansdepartementet har därför i september 1969 upprättats en promemoria med förslag till ändringar i besvärsförfarandet vid allmän fastighetstaxering m. m. (Stencil Fi 1969:7). Efter en omfattande remissbehandling har promemorieförslaget lagts till grund för proposition nr 147 vid 1969 års höstriksdag. Riksdagen har antagit förslaget med mindre justeringar (BeU 70, rskr 409, SFS 709—710).

Det bör observeras att de nya bestämmelserna ej rör särskild fastighetstaxering. Dessa regler torde komma att ses över vid en senare tidpunkt.

II. Den ordinära processen

Ägares besvärsrätt

Frågan om vem som i egenskap av ägare eller likställd innehavare av fastighet skall vara behörig part har i vissa fall bedömts olika av såväl enskilda, fastighetstaxeringsnämnder som skattedomstolar. Enligt regeringsrättens och kammarrättens praxis har besvär inte tagits upp till prövning, om klaganden inte varit ägare till den aktuella fastigheten vid taxeringsårets ingång. Denna praxis har bl. a. haft sin grund i delgivningsbestämmelserna i 168 § 3 st. TF.

Oavsett hur det förhåller sig med innehållet i nuvarande regler har finansministern funnit det angeläget att besvärsrätten i praktiken inte blir begränsad till endast den som var ägare vid ingången av taxeringsåret. Har innehavet av fastigheten sedermera gått över till annan än denne, anses det naturligt att även den *nya* ägaren skall ha besvärsrätt. En viss tidsbegränsning har dock av praktiska skäl måst införas. Med ny ägare avses sålunda den som senast före ingången av femte året efter taxeringsåret blivit ägare. Innebörden av detta ståndpunktstagande är emellertid inte att den som var ägare vid det tillfälle taxeringen avser, dvs. ingången av taxeringsåret, skall vara utesluten från talerätt om han sedermera överlåtit fastigheten. Därmed kan fall uppkomma i vilka två eller flera parter för talan på ägarsidan. Detta behöver i och för sig inte medföra några större problem.

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

Har endast den senare tillträdande ägaren fört talan i prövningsnämnden, bör den förste ägaren få fullfölja målet i kammarrätten om han inte är nöjd med prövningsnämndens beslut, och detta oberoende av om den senare tillträdande ägaren klagar eller ej. Detta gäller alla som varit ägare av fastigheten under tiden från och med taxeringsårets ingång till och med det taxeringen vinner laga kraft. Samtliga dessa ägare får nämligen anses ha ett självständigt intresse av fastighetens taxeringsvärde.

Efter utgången av de nya besvärstider som nu införs finns rätt att föra talan i särskild ordning. Denna rätt skall tillkomma såväl tidigare ägare som den som är ägare vid besvärstillfället.

Vad nu sagts om ägare skall gälla dels därmed likställd innehavare av den fastighet beslutet rör, t. ex. den som innehar fastigheten med fideikommissrätt eller eljest utan vederlag besitter fastigheten på grund av testamentariskt förordnande, dels annan för vilken garantibelopp för fastigheten skall tas upp såsom skattepliktig inkomst, t. ex. tomträttshavare, dels arrendator, som enligt avtal ingånget efter KL:s ikraftträdande har att ansvara för skatt för fastighets garantibelopp.

Det kan förekomma att talan förs mot beslut av fastighetstaxeringsnämnd beträffande fastighet för vilken garantibelopp inte skall beräknas. Det gäller här beslut i fråga om icke skattepliktiga fastigheter. Sådana beslut bör enligt finansministern få överklagas endast av ägare eller därmed likställd innehavare.

I lagtekniskt hänseende har frågan lösts så att begreppet "ägare eller därmed likställd innehavare" utmönstrats ur ett flertal paragrafer i TF. I stället har till 172 § TF som ett andra stycke överförts en generell bestämmelse av samma innehåll som regeln i 136 § 1 mom. 1 st. andra punkten.

I och med att besvärsrätten utvidgats till ny ägare har uppstått frågan hur *underrättelse* till denne om det nya värdet bör ske. Man har vid departementsbehandlingen tagit hänsyn till att det skulle bli mycket arbetsbetungande för lokal skattemyndighet att hålla reda på nytillträdande ägare. Det har inte ansetts nödvändigt att underrättelse om taxeringsbeslut tillställs alla besvärsberättigade. Besked om beslutat taxeringsvärde är inte avsedda att innebära annat än en serviceåtgärd från myndigheternas sida. Detta innebär inte att underrättelser kan underlåtas i de fall där underrättelser krävs enligt TF. Utebliven underrättelse medför dock inte att ägaren får extraordinär besvärsrätt, eftersom delgivning av det slutliga beslutet sker genom offentlig utläggning av fastighetslängden. Tiden har ännu inte ansetts mogen för ett avskaffande av det offentliga utläggandet av fastighetslängden som enda form för delgivning av fastighetstaxeringsnämnds slutliga beslut. Det anses från servicesynpunkt vara tillfyllest om den ägare som står upptagen i fastighetslängden får underrättelsen. Emellertid skall även den ägare, som anmäler intresse av det, få underrättelse om taxeringsbeslutet. Den nye ägaren måste således göra en framställning till den lokala skattemyndigheten för att vara säker om att få underrättelse om det nya taxeringsvärdet. Sådan framställning måste göras senast den 30 april (76 a § TK.) I detta sammanhang bör erinras om att den nu utvidgade extraordinära besvärsrätten och det nya förfarandet för rättelse av fastighets-

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

längd lämnar större möjligheter att få rättelse i både smärre och allvarligare fall och sålunda i viss mån kompenserar olägenheten av att inte alla besvärsberättigade får underrättelse om taxeringsbeslutet.

Underrättelse om skattedomstols beslut

I samband med frågan om delgivning av fastighetstaxeringsnämndens beslut har tagits upp frågan om underrättelse om fastighetsprövningsnämndens beslut samt om expediering av kammarättens och Kungl. Maj:ts utslag. Hittills har beslutet (utslaget) tillställts endast sådan ägare som vid taxeringsårets ingång ägde fastigheten. Med hänsyn till den besvärsrätt för ny ägare som nu lagfästes har departementschefen uttalat, att kretsen av personer som skall tillställas beslutet bör i princip vara densamma som har besvärsrätt (168 § TF). För att sådan skyldighet skall föreligga gentemot andra än klagande och sådan ägare som är upptagen i längden — dvs. i regel den som är ägare vid taxeringsårets ingång — krävs enligt finansministern att dessa är kända vid tidpunkten för delgivning av beslutet. Några särskilda efterforskningar i detta hänseende behövs dock ej. Den som blivit ny ägare under processens gång och som har anledning att anta att detta förhållande ej framgår av de senare handlingarna i målet bör därför själv till domstolen anmäla sitt intresse av att få del av utslaget.

Föremålet för talan

Vid remissbehandlingen har diskuterats vad som avses med uttrycket "beslut av fastighetstaxeringsnämnd" i hittillsvarande 163 § 1 mom. 1 st. TF. Fastighetslängden, som skall innehålla taxeringsbesluten, kommer att innehålla åtskilliga nya uppgifter om fastigheterna, bl. a. koder och värdefaktorer. Det har också i praxis visat sig att vissa svårigheter föreligger att avgränsa de uppgifter i fastighetslängden som innefattas i begreppet fastighetstaxeringsnämndens beslut. Så t. ex. har viss tveksamhet förelegat i fråga om beskattningsnatur och arealuppgifter. Frågan blir aktuell även när det gäller fördelning av belopp på delvärden och grundfaktorer för skogstaxeringen.

Att författningsmässigt närmare ange vad som skall anses innefattas i fastighetstaxeringsnämndens beslut har ansetts inte vara någon lycklig lösning. De flesta uppgifterna i fastighetslängden har någon betydelse för taxeringsvärdet, som är det väsentliga beslutsinnehållet. Vissa siffervärden i fastighetslängden ingår som matematiska faktorer vid beräkning av taxeringsvärdet, under det att andra värden har en medelbar funktion och kan jämställas med beslutsskäl. När det gäller andra uppgifter än siffervärden har de karaktär av beslutsskäl. Men även om siffervärden och andra uppgifter endast har karaktär av beslutsskäl kan de ha stor betydelse för fastighetsägaren. Så är fallet t. ex. med beskattningsnaturen och vissa arealuppgifter. Betydelsen kan vara så avgörande att talerätt bör föreligga. Härvid bör inte endast tas hänsyn till inverkan på taxeringsvärdet. Även inverkan i andra avseenden av rättslig betydelse bör enligt finansministern beaktas, t. ex. om uppgiften bildar underlag vid den årliga taxeringen eller bedömning i något annat hänseende.

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

En förutsättning är givetvis att uppgiften framkommit som resultat av en saklig prövning i taxeringsnämnden. Tvister om äganderätt till fastighet faller inte in under fastighetstaxeringsnämnds kompetensområde. En uppgift i fastighetslängd om ägare bör således inte prövas i vidare mån än när det gäller att avgöra vem besvärsrätten tillkommer. Det får enligt finansministerns mening ankomma på besvärsinstanserna att med ledning av allmänna processuella grundsatser och det nu anförda avgöra i vilka fall en besvärstalan skall tas upp till saklig prövning.

Taxeringsintendents besvärsrätt

Taxeringsintendenten har hittills inte haft någon besvärsrätt i vanlig bemärkelse. I stället har han haft en skyldighet att i samband med granskningen av fastighetslängderna och fastighetstaxeringsnämndernas protokoll göra "framställning" om de åtgärder, som behövs för att åstadkomma en med skatteförfattningarna överensstämmande, jämn och likformig taxering. Numera anses skäl inte föreligga att intendenten skall ha en särställning jämfört med andra besvärsparter. Hans framställningsrätt har därför slopats och ersatts med en vanlig besvärsrätt (158 § 1 mom. 1 st.).

Den nya bestämmelsen om intendents besvärsrätt innebär att intendenten måste individualisera sina yrkanden för varje taxering han vill överklaga. Hans skriftliga framställning måste ha sådan form att den utgör underlag för meningsfylld kommunikation. Om intendenten finner det nödvändigt att inkomma med besvär på samma grund för ett stort antal fastigheter, skall han dock kunna ange sina yrkanden och grunderna för dessa i förenklad, skriftlig form. Mängdbesvär skall intendenten kunna delge berörda fastighetsägare exempelvis i form av kopior av en och samma besvärsskrift.

Vidare har efter mönster av vad som nu gäller vid inkomsttaxeringen införts en bestämmelse om att — om fastighetsprövningsnämnd har avgjort besvär över viss taxering — taxeringsintendenten inte får anföra besvär hos nämnden rörande samma taxering (158 § 1 mom. 2 st.).

Grankningsskyldigheten för taxeringsintendent

I den utredning som taxeringsintendent har att förebringa som part har han hittills vid den allmänna fastighetstaxeringen fått hjälp med granskningsarbetet av länsstyrelsen, i motsats till vad fallet är vid den årliga inkomsttaxeringen. Denna medverkan från länsstyrelsen skall nu upphöra. Skälet är att det inte ansetts lämpligt att länsstyrelsen, där landskamreraren både är chef för taxeringssektionen och ordförande i fastighetsprövningsnämnden, bistår intendenten i det granskningsarbete som denne i egenskap av part hos fastighetsprövningsnämnden har att utföra.

På grund härav har man också slopat länsstyrelsens rätt att, där så anses erforderligt, kalla ordförande eller ledamot i fastighetstaxeringsnämnd eller andra i fastighetsvärdering kunniga och erfarna personer för att erhålla upplysningar under granskningsarbetet.

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

I stället utvidgas förste taxeringsintendentens rätt att kalla personer för att erhålla upplysning, nämligen till att utöver ordföranden och ledamot i fastighetstaxeringsnämnd avse även fastighetstaxeringsombud och andra personer som är kunniga och erfarna i fastighetsvärdering (147 § 3 st.).

Vilka handlingar som skall omfattas av intendentens granskningsskyldighet har hittills angetts i 158 §, nämligen fastighetslängderna och fastighetstaxeringsnämndernas protokoll. Emellertid finns det också ett flertal andra handlingar som av naturliga skäl bör granskas av intendenten, t. ex. kontroll-längder, markvärdekartor, fastighetstaxeringsavier. Man har därför föredragit att i TF inte längre precisera vilka handlingar som skall granskas.

Underrättelse om slutlig taxering

I departementspromemorian diskuterades frågan om en övergång till ett system med personlig delgivning med alla fastighetsägare i stället för delgivning genom offentligt utläggande av fastighetslängden. En omläggning av det nuvarande systemet avvisades dock på grund av de avsevärda praktiska svårigheterna att bl. a. sända ca 2 milj. preliminära underrättelser och ca 100.000 slutliga underrättelser. I stället föreslogs i promemorian en uppmjukning av besvärsreglerna. Åtskilliga remissinstanser, bl. a. kammarrätten och riksskattenämnden, framförde önskemål om en övergång till ett system med personlig delgivning genom rekommenderat brev.

Finansministern har sagt sig vara i princip positivt inställd till ett system med personliga underrättelser av fastighetstaxeringsbeslut i överensstämmelse med vad som gäller på inkomsttaxeringens område. ADB-systemet är emellertid inte ännu prövat i praktiken såvitt avser fastighetstaxeringen. Dessutom finns problem bl. a. med bestämmandet av nya besvärstider. Finansministern har därför ansett det inte vara lämpligt att utan särskild utredning föreslå en så genomgripande ändring. Man kan här nämligen inte utan vidare dra paralleller med den årliga inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Där utgår underrättelser om taxeringsnämnden avviker från självdeklaration. Den skattskyldige kan, om han inte får underrättelse, själv bilda sig en uppfattning om den taxerade inkomsten. Vid fastighetstaxeringen är situationen annorlunda genom att det inte är fråga om avvikelser från fastighetsdeklarationerna i sig som är det väsentliga utan den totala bedömningen dvs. åsättandet av taxeringsvärdet. Därmed är det logiskt att fordra att samtliga fastighetsägare får personlig underrättelse om taxeringsvärdet under något skede av taxeringsarbetet i mer betryggande form än vad som sker f. n. Det nuvarande underrättelsesystemet uppfyller nämligen inte hundraprocentigt detta krav, i och med att varken preliminära underrättelser eller slutliga underrättelser skickas annat än som lösbrev. En definitiv lösning av underrättelseproblemet bör kunna genomföras till 1975 års fastighetstaxering. För 1970 års fastighetstaxering har finansministern inte varit beredd att gå längre än vad som föreslagits i promemorian, dvs. ett i princip oförändrat delgivningssystem samt uppmjukningar av besvärsmöjligheterna.

Det har numera visat sig möjligt att på länsstyrelsens datacentraler maskinellt framställa underrättelseblanketter för de slutliga taxeringsbesluten. Med hänsyn

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

härtill har införts den ändringen i 154 § 1 mom. TF att lokal skattemyndighet i stället för fastighetstaxeringsnämndens ordförande blir skyldig att sända dessa underrättelser.

Någon senaste tidpunkt för att tillsända ägare underrättelse om fastighetstaxeringsnämndens slutliga beslut har hittills inte funnits stadgad. Denna tidpunkt har nu fixerats till den 5 maj under taxeringsåret (154 § 1 mom.).

För att lokal skattemyndighet skall få tillfälle att i deklarationerna sortera in kopior av de utsända underrättelserna och ha tillgång till deklarationsmaterialet vid sin granskning av avskrifterna till fastighetslängd, har den senaste tidpunkten för översändande av deklarationer till länsstyrelsen ändrats från den 31 mars till den 15 maj under taxeringsåret (135 a §).

Besvärstider

Fixerandet av sista dagen för underrättelse om slutligt beslut har föranlett en allmän förskjutning av besvärstiderna. Sista dagen för besvär har nu bestämts till den 31 maj för ägare och 30 juni för kommun, allt under taxeringsåret (158 § 2 mom.). För taxeringsintendenten, som hittills inte haft någon särskild besvärstid utan kunnat göra framställningar intill sista dagen för fastighetsprövningsnämndens arbete, har sista besvärsdagen bestämts till den 31 oktober, dvs. en och en halv månad före den nya dagen för avslutandet av fastighetsprövningsnämndens arbete. Denna tidsmarginal har ansetts erforderlig för att skriftväxling skall hinna äga rum i sent anhängiggjorda besvärsmål.

Tid för utläggande av fastighetslängd

Behov har alltjämt ansetts föreligga av offentligt utläggande av fastighetslängderna med slutliga beslutet. En anledning härtill är att fastighetsägarna genom längden skall kunna få information om bl. a. faktorer, koder och anteckningar som gjorts i fråga om deras fastigheter. Uppgifter i dessa hänseenden utgör ofta grunder för värdesättningen, men uppgifterna framgår inte av underrättelserna om taxeringen. Ett annat skäl är att ägarna genom studium av fastighetslängden får möjlighet att jämföra den egna taxeringen med taxeringar av liknande fastigheter.

Tiden för utläggning av fastighetslängd, som nu är minst 14 dagar före den 15 maj under taxeringsåret, har — med hänsyn till att sista besvärsdagen för ägare förskjutits till den 31 maj — bestämts till minst tre veckor i maj månad (154 § 3 mom.).

III. Den extraordinära processen

Den nuvarande rätten att anföra besvär över allmän fastighetstaxering har materiellt sett vidgats i tre hänseenden nämligen

1) om fastighet genom förbiseende inte blivit taxerad,

2) om fastighet undantagits från skatteplikt trots att så inte bort ske,

3) om eljest sådana omständigheter föreligger som bör föranleda väsentligt annorlunda taxering.

Den extraordinära besvärsrätten skall tillkomma förutom ägare och taxeringsin-

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

tendent även kommun. Kretsen av besvärsberättigade blir således densamma som vid ordinära besvär.

Besvärstiden skall även i de nya fallen vara densamma som för de äldre besvärsgrunderna, dvs. besvären skall vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret. För den under 3) angivna besvärsgrunden hade i departementspromemorian föreslagits att besvärstiden skulle löpa ut redan med utgången av året efter taxeringsåret. Bestämmelserna om extraordinär besvärsrätt har samtidigt flyttats från 166 till 167 §.

Den under 3) angivna besvärsgrunden "väsentligt annorlunda taxering" innebär inte endast att taxeringen liksom vid inkomsttaxering kan sänkas utan även att den kan höjas. Skälen härför är enligt finansministern att man vid fastighetstaxeringen inte lika enkelt som i den årliga taxeringen kan skilja mellan oriktigheter som länder någon till fördel och oriktigheter som länder till nackdel. Detta gäller självfallet t. ex. en sådan i taxeringsbeslutet ingående väsentlig faktor som beskattningsnatur. Men också siffermässiga delar av beslutet, arealvärden, delvärden m. m. samt själva taxeringsvärdet är inte, om det är oriktigt, utan vidare entydigt till för- eller nackdel för någon. Rent allmänt kan sägas att det föreligger ett starkt intresse av riktiga taxeringsvärden, i den meningen att de överensstämmer med skatteförfattningarna och på grundval därav utfärdade anvisningar m. m. Vidare är det viktigt att likvärdiga fastigheter åsätts likvärdiga taxeringsvärden för åstadkommande av rättvisa i beskattningen. Ett taxeringsvärde skall stå sig för längre tid, i övervägande antal fall åtminstone fem år. Taxeringsvärdet bildar utgångspunkt inte bara för beräkning av inkomst och förmögenhet vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen utan även för beräkning av avdrag. Det är således inte så stor tyngd i argumentet att motsvarande besvärsgrund vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen inte får föranleda väsentligt högre taxering.

Som ledning för vad som bör avses med väsentligt annorlunda taxering kan enligt departementspromemorian tjäna vissa av de skäl för omtaxering under löpande taxeringsperiod som anges i 12 § 2 mom. KL. Således bör besvär i särskild ordning få anföras om sådant förhållande inträffat, att taxeringsenhet bör uppdelas i flera taxeringsenheter eller flera taxeringsenheter bör sammanslås till en, eller ändring i fastighets beskattningsnatur inträtt.

Frågan vilka beloppsmässiga förändringar av taxering, som kan anses väsentliga, kan enligt promemorian i viss mån bedömas med ledning av de skäl som enligt nyssnämnda 12 § 2 mom. KL förutsätts för omtaxering. I praxis torde krävas att fastighetens värde minskat eller ökat med minst 20 % (i motsats till inkomsttaxeringen där det i praxis torde räcka med minst 10 % skillnad i taxerad inkomst). Finansministern har dock ej gått närmare in på denna fråga eftersom det uppenbarligen är en ren rättstillämpningsfråga.

Vid inkomsttaxeringen uppställes i 100 § TF den förutsättningen, att prövning inte får ske om inte besvären kan grundas på omständighet eller bevis varom kännedom saknats vid taxeringen, och det framstår som ursäktligt att omständigheten eller beviset inte åberopats i annan ordning. Vissa remissinstanser önskade att den-

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

na förutsättning skulle gälla även vid allmän fastighetstaxering. Finansministern har emellertid på goda grunder ansett sig inte kunna tillgodose dessa önskemål. Fastighetstaxeringen är nämligen inte i samma höga grad som inkomst- och förmögenhetstaxeringen beroende av omständigheter och bevis. Vidare blir den spciella förutsättningen att det skall framstå som ursäktligt att beviset eller omständigheten inte åberopats i annan ordning svår att upprätthålla, särskilt mot bakgrunden av att underrättelseförfarandet vid fastighetstaxeringen alltjämt är ett annat än vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Emellertid skall det krävas särskilda skäl för att besvärsgrunden skall få åberopas. Sådana särskilda skäl kan vara att fastigheten överlåtits till ny ägare efter besvärstidens utgång och den gamle ägaren försummat sin rätt att föra talan.

Slutligen har som en nyhet, efter förebild av 103 § TF vid inkomsttaxeringen, införts bestämmelse om att Kungl. Maj:t som första instans skall ta upp extraordinära besvär om taxeringen i den del besvären avser prövats av Kungl. Maj:t. Givetvis får talan mot kammarrättens utslag inte föras i vidare mån än vad som framgår av de oförändrade allmänna fullföljdsreglerna, som flyttats från 167 till 166 §.

IV. Rättelse av fastighetslängd

För inkomst- och förmögenhetstaxeringen infördes genom lagstiftning år 1965 ett s. k. förenklat rättelseförfarande, dvs. möjlighet för den längdförande myndigheten att i vissa närmare angivna fall rätta längdföringsfel i inkomst- och förmögenhetslängden. Något motsvarande rättelseförfarande beträffande fastighetstaxering har inte funnits. Eftersom det förenklade rättelseförfarandet vid inkomsttaxeringen har visat sig synnerligen värdefullt från arbets- och tidsbesparingssynpunkt, har nu tillskapats ett förenklat rättelseförfarande även på fastighetstaxeringens område (156 §).

Det nya förfarandet är i flera avseenden upprättat efter förebild av reglerna på inkomst- och förmögenhetstaxeringens område men uppvisar också skiljaktigheter. Det innebär att lokal skattemyndighet, som numera är längdförande myndighet, skall få besluta om rättelse av fastighetslängd, om taxering inte införts i längden inom föreskriven tid, dvs. f. n. senast den 31 mars under taxeringsåret, och om taxering införs för annan fastighet än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen införs felaktigt i längden. Vidare skall den lokala skattemyndigheten få besluta om rättelse av fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering, om taxeringsbeslutet blivit oriktigt till följd av uppenbar felräkning eller uppenbart felaktig överföring av belopp eller annan uppgift från den allmänna fastighetsdeklarationen. Som förutsättning för rättelse av taxeringsbeslut skall dock gälla att inte särskilda skäl föranleder att fastighetsprövningsnämnden bör avgöra frågan.

När det gäller andra ifrågasatta rättelsegrunder har i propositionen avvisats tanken på att utsträcka förfarandet till att avse även dubbeltaxeringar. Vidare hade en remissinstans framfört det kravet att extraordinär besvärsrätt borde tillkomma den som inte fått underrättelse om rättelsebeslut viss tid före den ordinarie besvärstidens utgång. Emellertid har i propositionen påpekats att extraordinär be-

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22

svärsrätt redan finns på annan grund .Uppenbart förbiseende får nämligen anses föreligga inte bara när rättelse gjorts beloppsmässigt felaktigt utan även när rättelse skett trots att uppenbar felaktighet inte har förelegat eller den rättade felaktigheten inte har varit av det slag som avses skola kunna rättas.

Efter den 1 oktober under taxeringsåret får rättelse beslutas endast om anmärkning i fråga om felaktigheten dessförinnan gjorts hos den lokala skattemyndigheten.

Innan rättelse beslutas skall yttrande inhämtas från fastighetstaxeringsnämndens ordförande, om det inte är överflödigt, och alltid från ägaren där så är möjligt.

Efter det att rättelse beslutats skall den lokala skattemyndigheten — om det inte är uppenbart överflödigt — underrätta fastighetsägaren om beslutet. Underrättelsen skall tillställas ägaren inom två veckor i den ordning som gäller underrättelse om taxeringsnämnds beslut vid inkomsttaxeringen. Den lokala skattemyndigheten skall inom samma tid underrätta även förste taxeringsintendenten och vederbörande kommun om rättelsebeslutet.

I fråga om talerätt har införts bestämmelser motsvarande dem på inkomsttaxeringens område. Talan mot beslut i fråga om rättelse får således inte föras särskilt. Talan mot taxeringen får dock även i den del rättelsebeslutet avser föras såväl i vanlig som i extraordinär ordning.

V. Övriga frågor om fastighetstaxering

Fastighetsprövningsnämndens verksamhet

Enligt gällande bestämmelser i 160 § 2 mom. TF har fastighetsprövningsnämnd eller dess ordförande rätt att kalla ordförande eller ledamot i fastighetstaxeringsnämnd eller andra personer som är kunniga och erfarna i fastighetsvärdering att infinna sig vid sammanträde med fastighetsprövningsnämnden, även när muntlig förhandling inte äger rum. Detta har ansetts stötande för parterna i taxeringsprocessen, vilka inte får del av vad de kallade anför. Med hänsyn härtill har denna kallelserätt slopats.

Tiden för fastighetsprövningsnämndens arbete

Det finns enligt departementspromemorian skäl att anta att antalet taxeringar, som kommer att överklagas hos fastighetsprövningsnämnden vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, blir större än vid 1965 års allmänna fastighetstaxering. Med anledning härav och med hänsyn till den tidsknapphet, varunder vissa fastighetsprövningsnämnder tidigare arbetat, har tiden för nämndernas verksamhet förlängts från den 31 oktober under taxeringsåret till den 15 december. Bestämmelsen härom har flyttats från 160 till 163 §. Genom förlängningen ges nämnderna tidsutrymme för prövning av sådana besvär som följer av utvidgningen av besvärsrätten.

Besvärsakter

Tidsfristen för översändande av akter till kammarrätten i mål som överklagats dit har utsträckts från 4 till 6 månader. Den hittillsvarande tiden har nämligen ofta visat sig vara för knappt tillmätt.

Open access från www.skattenytt.se, 2025-11-01 16:43:22